

Russisch

[Meer weten ... \(http://lokalebesturen.limburg.be/Limburg/Start/Meta/footer-folder/Cookiebeheer.html\)](http://lokalebesturen.limburg.be/Limburg/Start/Meta/footer-folder/Cookiebeheer.html)

krijgsgevangenenkamp in Beringen (transcript)

woensdag, 28 oktober 2020

BEELD

cirkelvormige radar met draaiende elektromagnetische golven

in de cirkel: de grenzen van de provincie Limburg

rechts en links: oorlogsvliegtuigen en vallende bommen

geluid van elektromagnetische golven

TITEL IN BEELD

“Onder de RADAR”

Russisch krijgsgevangenenkamp

BEELD

luchtfoto van Beringen met aanduiding van de verschillende locaties

BEELD

Irène Halinec zit in een zetel in de woonkamer.

IRENE HALINEC VERTELT

Mijn naam is Halinec Irène. Mijn ouders zijn Tsjecho-Slovaken. Mijn papa is in 1937 naar België gekomen. Mijn mama was 14 jaar en die is met de trein van het Rode Kruis naar België gekomen.

BEELD

videobeelden van de Mijncité in Beringen

IRENE HALINEC VERTELT

Mijn grootvader nog eerder ... Die heeft in Zolder in de mijn gewerkt als machinist. Zo hebben mijn mama en papa elkaar leren kennen. Ze zijn hier getrouwd en hier gebleven. Ze zijn naar Beringen-Mijn gekomen. Recht tegenover ons was een hotel-pension en daar woonden Russen, Polen, Italiaanse mijnwerkers, alleenstaanden ...

BEELD

videobeelden van het hotel-pension op de Mijncité in Beringen

IRENE HALINEC VERTELT

's Avonds kwamen die al eens babbelen met onze pa en zo heb ik die eigenlijk leren kennen.

BEELD

reeks van archieffoto's van het mijngebouw in Beringen, kolenwagons, mijnwerkers en krijgsgevangenen

IRENE HALINEC VERTELT

Tijdens de oorlog hebben de Duitsers hier een “Baltisch Kamp” ... opgezet. Dat waren allemaal krijgsgevangenen die in de mijn moesten komen werken.

BEELD

archieffoto's van het “Baltisch Kamp” in Beringen

BEELD

videobeelden van de heropgebouwde “barakken” of “Baltisch Kamp” in Beringen

IRENE HALINEC VERTELT

Op zekere dag waren er drie die ik kende van toen ik een klein meisje was ... Die vertelden thuis altijd als ze kwamen babbelen met mijn papa, dat ze zijn kunnen vluchten. Ze hebben 4 of 5 dagen in het bos gezeten. Dan hebben de Duitsers ze terug opgepakt. Na een tweede poging is het gelukt ... na een zekere tijd ... Ze hebben ongeveer een maand in het bos gezeten. Ze zijn terechtgekomen in Bunsbeek, bij Tienen, op een boerderij. Daar hebben ze tijdens de oorlog nog “ondergedoken” gezeten tot als de oorlog voorbij was. Daarna zijn er twee teruggekomen en die zijn bij ons op hotel, op pension gegaan.

BEELD

videobeelden van het hotel-pension op de Mijncité in Beringen

IRENE HALINEC VERTELT

De derde is op die boerderij gebleven.

BEELD

archieffoto's van jonge Russische krijgsgevangenen met hun naambordje in de hand

IRENE HALINEC VERTELT

Die mannen zijn thuis altijd sporadisch blijven komen. Midka en Skalovci verbleven in het hotel-pension en Miško is in Bunsbeek gebleven. Die kwam bij ons ook op bezoek.

BEELD

archieffoto van het gedachtenisprentje van Michaël Wasenko (Miško)

IRENE HALINEC VERTELT

Nadat hij bij ons op bezoek geweest was, verongelukte hij in Beverlo.

Skalovci is in het hotel-pension met zijn hoofd tegen de schouw gevallen in de eetzaal waar ze aten. Ze hebben hem naar de kliniek gebracht waar hij 's anderendaags is gestorven.

BEELD

archieffoto van Skalovci

IRENE HALINEC VERTELT

Midka is 90 geworden.

BEELD

archieffoto van de identiteitskaart van Vladimir Tereschenko

IRENE HALINEC VERTELT

Toen die mannen gestorven zijn, hebben ze samengelegd voor de grafsteen en de foto erop. Mijn mama is dat altijd blijven onderhouden, ze heeft er ook altijd een “bloempot” op gezet. Niet alleen mijn mama, de familie Holiak ook. Daarna heb ik dat overgenomen. Mama is in 2010 gestorven en het is maar logisch dat ik dat voortzet. Nu hebben ze die graven geruimd. Het citévolk is op zoek naar een oplossing. Ze weten nog niet wat ze ermee gaan doen, maar ze gaan toch behouden blijven.

BEELD

videobeeld van de grafsteen van Skalovci Vasylij

TEKST IN BEELD

met dank aan

Citévolk spreekt

Hans Put, Irène Halinec, Focus History

IOED Lage Kempen

Erfgoedcel Mijn-Erfgoed

www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>)

logo provincie Limburg

Ga terug naar www.onderderadar.be (<http://www.onderderadar.be>).

[Lees de tekstversie \(#\)](#)

BEELD

cirkelvormige radar met draaiende elektromagnetische golven

in de cirkel: de grenzen van de provincie Limburg

rechts en links: oorlogsvliegtuigen en vallende bommengeluid van elektromagnetische golven

TITEL IN BEELD

“Onder de RADAR”

BEELD

luchtfoto uit 1944-'45, genomen door de geallieerden en de Duitsers; deze foto komt uit het project “Onder de radar. Zoek mee naar sporen uit WO II”, in samenwerking met de UGent.

BEELD

Jean Claes zit aan tafel, vóór het venster; hij houdt een krant vast; er staan planten op de vensterbank en bomen en struiken in de tuin.

JEAN CLAES VERTELT

Ik ben Jean Claes en heb altijd gewoond in “Overdemer” in Kuringen. Mijn verhaal begint eigenlijk toen ik 10 was, 75 jaar geleden, toen Hasselt écht ervaren heeft wat het is om gebombardeerd worden.

BEELD

luchtfoto uit 1944-'45, genomen door de geallieerden en de Duitsers; deze foto komt uit het project “Onder de radar. Zoek mee naar sporen uit WO II”, in samenwerking met de UGent.

JEAN CLAES VERTELT

Het was paaszaterdag, 8 april '44, rond de middag, dat herinner ik mij. Ik was thuis. Iedereen was gerust, we gingen middag eten. Ineens ... er vallen bommen ... op anderhalve kilometer van bij ons.

BEELD

3 luchtfoto's uit 1944-'45, genomen door de geallieerden en de Duitsers; deze foto's komen uit het project "Onder de radar. Zoek mee naar sporen uit WO II", in samenwerking met de UGent.

JEAN CLAES VERTELT

Ja, mijn vader vluchtte naar de kelder. Dat kon ... vanuit de leefkamer konden we met een trap naar onze kelder. Hij riep mij, ik ben ook gegaan. Boven ons daverden de verandavensters, dat was heel vreemd. Ik denk wel dat ik tóch bang was. We doken naar beneden en dan hoorden wij vanop afstand dus die bommen vallen.

BEELDEN

luchtfoto van station Hasselt

2 luchtfoto's uit 1944-'45, genomen door de geallieerden en de Duitsers; deze foto's komen uit het project "Onder de radar. Zoek mee naar sporen uit WO II", in samenwerking met de UGent.

bewaarde bomkraters vandaag, in natuurgebied De Tommelen (Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen)

JEAN CLAES VERTELT

Een beetje later zag je de rookpluim ... anderen beweerden dat je de luchtdruk tot bij ons kon voelen ... dat was zo'n eerste bombardement ... Aan de stations was veel beweging en zoveel rook en stof, dat het een 10-tal minuten stil bleef, totdat alles weer bezonken was ... en dat het doel dat ze wilden bereiken, dus het station, weer zichtbaar was.

BEELD

luchtfoto uit 1944-'45, genomen door de geallieerden en de Duitsers; deze foto komt uit het project "Onder de radar. Zoek mee naar sporen uit WO II", in samenwerking met de UGent.

JEAN CLAES VERTELT

De mensen in Schilpen waren erg verrast. Ook wij waren verrast. Maar wij zaten op veilige afstand. Toen is er een tweede raid gekomen ... en een beetje nadien nog een derde.

BEELDEN

bewaarde bomkraters vandaag, in natuurgebied De Tommelen (Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen)

6 luchtfoto's uit 1944-'45, genomen door de geallieerden en de Duitsers; deze foto's komen uit het project "Onder de radar. Zoek mee naar sporen uit WO II", in samenwerking met de UGent.

JEAN CLAES VERTELT

Ook vernam ik net van een oudere: "We waren toch zo verwonderd dat die vliegtuigen zo laag vlogen, maar die keer op 8 april, na een paar seconden wisten we wel wat er gaande was ... De werkhuizen, het station van Hasselt, al die vertrekkende spoorlijnen, die moesten verstoord worden. Wat we toen ook niet beseften, of wat ik tenminste niet besepte: wie zat er in die vliegtuigen? Dat waren de Amerikanen vooral, die de opdracht hadden ... om hoog te vliegen richting Duitsland ... en zo minder gevoelig waren voor het afweergeschut.

BEELD

luchtfoto in kleur van station Hasselt, aangrenzende weide met bewaarde bomkraters

JEAN CLAES VERTELT

Op 9 april, Pasen, was het rustig. Heel wat mensen, waaronder mijn vader en mijn moeder en ikzelf, gingen kijken, naar wat er gebeurd was in Schilpen. We zagen de vernielde huizen ... stukken van de weg die niet meer terug te vinden waren, het was heel indrukwekkend ...

BEELD

affiche met foto's van weggevoerden, krijgsgevangenen, burgerlijke slachtoffers en politiek gevangenen; links de Belgische driekleur

BEELD

grasveld met grote bomkrater

TEKST IN BEELD

met dank aan Heemkunde Hasselt-Kuringen

Jean-Michel Claes

TEKST IN BEELD

met dank aan Bart Smets, Hans Loix, René Duchamps, Carine Luts, IOED Haspengouw West

www.onderderadar.be (<https://www.onderderadar.be>)

logo provincie Limburg